

Kraszna

2001. JÚNIUS V. ÉVFOLYAM 6. SZÁM

KULTURÁLIS KIADVÁNY

Meghitt ünneplés az „ábrándos szép napok” alkonyán, a nagybetűs ÉLET kapujában. A gyermek és diákalmok néhány pillanatra még megállnak az osztályterem légtérében, leszállópályát, kapaszkodót keresnek az újabb szárnyaláshoz. E sorsdöntő gondolatokkal teli pillanatokban szeretnénk BALLAGÓINKNAK egy kis biztatást nyújtani, kapaszkodót, bátorítást vágyaik szárnyalásához.

AKraszna
szerkesztősége

XII. C. - CSEKE FERENC
Numărătoarea inversă a început. La zero un foc de artificii se va spulbera în mii de scânteii. Fiecare scânteie luminând un alt drum "i fiecare din noi va avea drumul "i scânteia sa. (Cătălin Duraski)

Alb Traian Marius
Antal Sándor
Ardelean Ioan
Băican Nicolae
Bódizs Tamás
Bréda Tibor
But Marian
Chi° Daniel Cristian
Cristea Florin Marius
Hegedűs Sándor
Iepure Viorel
Ile° Cornel Viorel
Maxim Ioan Ovidiu
Pap Lajos
Pap Tamás Dániel
Pap Zoltán
Pău°an Ioan Grigore
Pop Adrian Daniel
°andor Sorin Mihai
°andor Sorin
Sütő Tibor Gyula
Torma András
Vadas Ferenc

VIII. A - HOSU VICTOR

Benkő Monica
Bréda Ionela
Dărăban Diana
Drago° Daniela
Drago° Maria
Gábor Margareta
Pop Lidia
Roman Sergiu
Săutea Angela
Sălăjan Benjamin
Sólyom Annamária
Szűcs Márta
Tuns Florin
Varga Marius

XII. B. - BARABÁSI ANNAMÁRIA

*Álmodtam egy világot magamnak,
Itt állok a kapui előtt.
Adj erőt, hogy be tudjak lépni
Van hitem a magas falak előtt.*
(EDDA)

Bántó Eliza
Birta Erzsébet
Bogya Amália Juliánna
Dézsi Sára Ilona
Dimény István
Farkas Éva
Hajas Sándor
János Judit
Jónás Erzsébet Csilla
Kocsis Erzsébet
Kocsis Ilona
Kovács Evódia Ibolya
Kovács Nóra
Kulcsár Erzsébet
Német Klára
Pap Imola Erika
Sólyom Dénes Imre
Sólyom Erzsébet
Sólyom Klára
Szöllősi Ibolya Sára
Téglás Éva Enikő

VIII. B - SÁRCA ERZSÉBET

Balla István
Balla Tímea Ilona
Barta Erzsébet Ibolya
Boér Julianna Eszter
Bogya Erzsébet
Bóné Ágnes Klára
Cseke András Ervin
Cseke Sándor
Dimény Erzsébet
Dimény Katalin
Domokos Zsolt
Farkas Ildikó
Hajas Erzsébet
Kocsis Zsolt
Máthé József
Palágyi Sándor
Pap Mária
Petkes Károly
Sólyom István
Sólyom Klára
Szűcs Erzsébet
Szűcs Ferenc
Torma Márta
Vincze Enikő Berta
Vincze Melinda
Vincze Klára
Vincze Tünde

XII. A. - MORAR SIMONA

*Să ai puterea să spui DA
Să ai puterea să spui NU
"i-n fiecare clipă grea
Să ai puterea să fii TU.*
Balog Lenuța
Caba Liviu
Chirilă Camelia-Corina
Chi° Garofița-Debora
Chiuz Ioana-Ileana
Cseke Erzsébet
Fărca° Mirela-Florică
Hulujan Florica-Delia
Iepure Monica-Mariana
Ilie° Florica-Rodica
Lőrincz Anikó Ildikó
Miclo° Ioana-Raluca
Nicora° Aurelia-Nicoleta
Nicora° Corina-Maricica
Rap Ramona-Ancuța
Roman Enikő-Zsuzsa
Sárbu Mariana
°andor Florica
°andor Mariana-Florică

VIII. C - SERES ROZÁLIA

Birta Csaba
Birta Sándor
Bogya Lóránd
Boros András
Boros Melinda
But Ferenc
Dimény Csilla
Domokos Róbert
Galló Árpád Szabolcs
Hajas Csaba
Józsa Levente
Kovács Emese
Kovács Berta
Német Sándor
Pap Erzsébet
Pap Gedeon
Pap Piroska Sára
Salánki Sándor
Seres Sándor
Sólyom Irma
Szabó Sándor
Sabo Hermína
Szász Zsuzsánna
Szigyártó Erzsébet
Vincze Miklós

Profesională anul III. CHI° PETRU

*„O strângere de mână, un sărut
O vorbă-n fugă, sau un semn
din mână
"i toate mi se par că au trecut.
"i tare-am vrea ca să rămână.”*
(Nicolae Labi°)

Baidoc Adrian Gheorghie
Chirilă Adrian
Chirilă Ioan Adrian
Chirilă Florica Simona
Chi° Ioan Samuil
Kocsis Miklós
Nagy György
Nemes Birtalan Romeo
Nicora° Cosmin Florin
Pap Ferenc
Pop Florin Aurel
Pop Florin Petru
Piscoi Adrian
Ro°ca Marius
Ro°ca Petru Pavel
°andor Adrian Mihai
°andor Adrian Gabriel
°andor Aurel
Sólyom András
Stoica Nicolae
Szécsy Tiberiu
Valki Árpád

Szemtől szemben az orvossal

Egészséges testben egészséges lélek

Gyermeknap alkalmával mivel is foglalkozhatnánk ebben a rovatban, ha nem a mindig aktuális, örökzöld témával – a gyermekneveléssel.

A gyermeknevelés bonyolultnak tűnő feladat, elsősorban a szülők feladata, besegítvén a nagyszülők, majd később óvónők, tanítók, tanárok, sőt ennél szélesebb körben gondolkodva, számításba jön a környezet hatása is.

Minden szülő arra törekszik, hogy gyermekében egészséges, a kellemes együttéléshez szükséges szokásokat alakítson ki, mindehhez azonban szülői irányításra van szükség. Nyilvánvaló, hogy a természetes szeretetnek és gondozásnak nagyon fontos szerepe van csakúgy, mint a családi légkörnek. A feszült családi viszony, hangoskodás, veszekedés kedvezőtlen hatással van a gyermek fejlődésére, egy idő után maga is idegessé válik, örömtelen és gyengén tanuló gyerekké cseperedik. Az odafigyelő nevelőknek gondolniuk kell arra, hogy a gyengén tanuló gyermekek esetleg a fent említett problémákkal küszködnek. Odafigyeléssel és gyengédséggel be lehet férközni ezeknek a gyermekeknek a lelkébe, s ha megnyílnak, egy jó pedagógus megtalálja a módját, hogyan hasson a gyerekekre. Sajnos egyre több az ideges, magatartászavarokkal küszködő, nehezebben tanuló gyermek. Az egy, hogy a tananyag évről évre nő, hogy a követelmények, a gyermek megterhelése nagy, viszont mi, felnőttek is besegítünk gyermekeink problémáiba. Rohanó világunkban idegesek, fáradtak és türelmetlenek vagyunk. Ritka a harmonikus családi légkör, ahol a felnőtt és gyermek örülni tud a legcsekélyebb dolgoknak is, ahol a felnőttek nem felejtettek el mosolyogni. Pedig tudjuk: „A mosoly, melyet küldesz, visszatér hozzád” – mondja egy kínai bölcsesség.

Az érem másik oldala az, hogy minden gyermeknek vannak jó és rossz tulajdonságai. Sajnos szülők és pedagógusok egyaránt hajlamosak vagyunk főleg a rossz tulajdonságokat észrevenni. Pedig ha egy gyermekkel állandóan éreztetik az elégedetlenséget mind otthon, mind az iskolában, az a gyermek elveszti önbizalmát, sohasem tudja kibontakoztatni ügyességét, értelmi, szellemi képességeit. Pontosan abban van a nevelés lényege, hogy általa a gyermek önbizalmat nyerjen, hogy képes legyen a legtöbbet kihozni önmagából.

Több cikkemben utaltam arra, hogy nevelésünk akkor lesz eredményes, ha a gyermeket úgy szeretjük, amilyenek született, jó és rossz tulajdonságaival együtt. Ápolgassuk benne kitartóan a jót, és nyesegezzük a vadhajtasokat, de sohase hiányoljuk azokat a tulajdonságaikat, amelyekkel nem rendelkeznek.

Ajánlom minden kedves szülő és nevelő figyelmébe a következő rövid, tömör, a gyermekneveléssel kapcsolatos minden tanácsot magába foglaló szöveget, amelyet a debreceni gyermekgyógyászati klinika aajtáján olvastam. Lemásoltam, hogy elhozhassam, hogy minden szülő és nevelő elolvashassa és magáévá tegye:

A gyermek abból tanul, ahogyan él.

– Ha a gyermeket folyton szidják: ő is megbélyegez másokat.

– Ha a gyermeket gyakran csúfolják: elbizonytalanodik.

– Ha a gyermekkel megértőek: türelmes lesz.

– Ha a gyermeket megszégyenítik: félni fog.

– Ha a gyermeket bátorítják: elégedett lesz.

– Ha a gyermek biztonságban él: lesz hite.

– Ha a gyermeket dicsérik: tisztelttudó lesz.

– Ha a gyermeket biztatják: önbecsülést szerez.

– Ha a gyermek tisztességben él: igazságszerető lesz

– Ha a gyermek bizalmat és barátságot kap: a világban szeretetre lel.

Dr. Topai Zsuzsa

Az Árpád-házi királyok

Salamon (1063-1074)

Talán a legkalandosabb életű magyar uralkodó volt. 1053-ban született, atyja I. András király, anyja Anasztázia orosz hercegnő. 1058-ban András királlyá koronáztatta, és eljegyezték vele IV. Henrik német király testvérét, Juditot. Amikor András halála után I. Béla foglalta el a trónt, Salamon anyjával Ausztriába menekült.

1063-ban IV. Henrik megtámadta Magyarországot. I. Béla meghalt, fiai Lengyelországba menekültek, Salamont tehát 1063 szeptemberében Székesfehérvárott újlag Magyarország királyává koronázták, s még 1063-ban, tízévesen feleségül vette Judit hercegnőt. A korabeli német forrás ezt a győzelmet így értékelte: „1063-ban Henrik királyt azt a tartományt (azaz Magyarországot) alávetette magának.” Magyarország tehát a német politikai-hatalmi övezet része lett, bár még nem vált a német birodalom hűbéres tartományává.

Béla fia, Géza herceg, aki 1064-ben a dukátust kapta meg, kezdetben elismerte Salamon királyságát. Megbékélésük 7-8 esztendőre nyugalmat biztosított az országnak. Ez idő alatt Salamon – Géza és testvére, László herceg támogatásával – sikeres hadjáratot folytatott Dalmáciában. Az országba betörő besenyőket 1068-ban Kerlésnél győzték le. 1071-ben elfoglalták a bizánciaktól Nándorfehérvárt (Belgrád). Itt véget ért a király és a hercegek közötti békés állapot. Géza ekkor már nem elégedett meg a dukátusi hatalommal, a királyi koronára vetette tekintetét.

Kiújultak az ellentétek és fegyveres összeütközéshez vezettek. 1074 márciusában a mogyoródi csatában Géza és László hercegek fölénybe kerültek, a csatát Salamon elvesztette. A németek segítségével egy keskeny nyugat-magyarországi sávot (Pozsony és Moson várait is) sikerült megtartania.

Közben 1074-ben Gézát is királlyá koronázták, ezzel Magyarországnak két királya lett. 1077-ben, Géza halála után László fejére került a korona.

1080-ban Salamon kiegyezett ugyan I. Lászlóval, elismerve királyságát, de újból megpróbálkozott a trón megszerzésével. László azonban elfogatta és Visegrádon bebörtönöztette, ahonnan 1083-ban szabadult ki. A kunok, besenyők segítségével próbált meg visszatérni, de László újra elűzte.

1087-ben a besenyőkkel Konstantinápoly ellen vonult és a bizánciakkal megütközve vesztette életét. A legendák úgy tartják, hogy az isztriai Pólában mint remete élt. Hamvait itt később szentként tisztelték.

Vékás Melinda

G y e r m e k e i n k

Haraklányi Beatrix Erzsébet

ifj. Cserey Farkas, a botanikai ismeretek terjesztője

Cserey Farkas nem elégedett meg azzal, hogy Krasznán fűvészkertet létesített, s ennek szentelte idejének legnagyobb részét, de azzal is foglalkozott, hogy ebbe a szép és nemes tevékenységbe másokat is bevonjon.

Csereyt már fűvészkert-alapító munkája kezdetén az a meggyőződés vezette, hogy a növénytan ismeretek széleskörű terjesztése igen szükséges mind a tudomány haladása, mind a gyakorlati hasznosítása szempontjából. Eleve úgy tervezte kertjének fejlesztését, hogy az biztos alapul szolgáljon újabb nyilvános botanikus kertek alapításához.

Nem véletlen tehát Cserey azon szándékának közzététele sem, amelyet Kazinczy a „Hazai tudósítások“ 1807. évi második számának 85. lapján ismertett: „Cserey több helyen botanikus kertet kíván alapítani, és ezek alapjául felajánlja a gyönyörű kertjében lévő palántákat.“ Ezt a szándékát Krasznán 1816. szeptember 16-án kelt levelében Kazinczynak is felemlíti: „Ő Felségéhez intéztem egy kérést levelet, hogy a kolozsvári Academiába állítson egy botanikát tanító professzori széket és kertet is – mindkettő hogy állhasson fel, leírtam: arra kötelezem pedig magamot: 1) hogy a kertet felállván, azt azonnal megtöltöm magaméból palántákkal, 2) minden esztendőben gyarapítom újakkal, 3) holtom után egész palánta gyűjteményemet hagyom ezen kertnek.“

Mint szenvedélyes kertész, Cserey megbecsülésben részesítette kollégáját, az 1817-ben elhunyt Kitaibel Pált, a magyar tudományos botanika megalapítóját, akinek tiszteletére kertjében emlékkövet állíttatott, épp a két méter magasra növő mediterrán növény, a „szőlőlevelű“ kitaibel mályva (*Kitaibelia vitifolia*) árnyékában.

Felvilágosító nézetei bizonyítása képpen Cserey kedves kertjét nem zárta el, hanem mindig szívesen fogadta a látogatókat, főként a növénytan szakembereit látta örömmel. Így 1813-ban a segesvári orvos-botanikus Johann Christian Baumgarten baráti fogadtatásra talált Krasznán. Több napig tanulmányozhatta a kert egzotikus növényeit. Hosszú gyűjtő utakat tett a környéken a házigazda társaságában. Egy általa elsőnek leírt cserjefajtát a házigazda tiszteletére *Silena Csereiea*-nak nevezett el.

A debreceni nyugalmazott főhadnagy és jeles botanikus, Fazakas Mihály (a Ludas Matyi írója), akit a Magyar fűvészkönyv szerzőjeként becsülünk, 1806-ban szintén meglátogatta a krasznai Cserey-kertet.

Kolozsvár nyújthatott volna helyet Cserey szerint egy országos fűvészkertnek, amely a növénytan kutatások erdélyi központjává nőtte volna ki magát. E tárgyban első beadványát 1805 novemberében nyújtotta be az Academicus Senatusba. Még választ sem kapott. Terveit azonban nem adta fel. 1807. április 20-án levelezőtársának, Kazinczynak így vázolta a jövőt: „Én egy szép kiterjedésű botanikus kertet állítok... ezen botanikus kert pedig hazámé... Fő gyönyörűségem és fáradozásaimnak fényes jutalma leszen, ha ezen közhasznú célzásom kívánt végre juthat.“

Pár hónappal később örömmel jelezte: „Nekem készül ezen nyáron annyi palántám, hogy avval el lehet kezdeni a haza – vagyis a Nemzet Botanikus Kertjét“. Mivel a Gubernium ad acta vette az emlékiratot, Cserey négy év múlva újból benyújtotta a kolozsvári fűvészkert részletes tervét „Erdélyben állítandó Botanicus kertről Planum“ címen. A kolozsvári országos növénykert úttörő terve sajnos, nem valósult meg, ez azonban mit sem von le Cserey Farkas kezdeményezésének értékéből.

(folytatjuk)

Nagy Károly

Mondák, legendák, krónikák

A pulai kolostor lakója

A kolostor egyik hideg cellájában nagy szegénységben és ínségben utolsó napjait élte Salamon, a magyarok kétszer is megkoronázott királya. Kevesen tudták róla az igazságot, s most mindenkitől elhagyatva, elnyűtt szerzetesi ruhában, a facipccsen fekvé nyomorult állapotában végiggondolta életét.

Apja, András király testvéröccsének, Bélának ígérte halála után a trónt, mikor azonban szélütése után közeledni érezte halálát, őt, az alig öt éves fiát, Salamont koronáz-tatta meg. Béla lengyel segítséggel Mosonnál szétverte András seregét, maga András is öccse fogságába került, miután a harc hevében kiesett hordszékéből, s lovas szekerek rohantak rajta keresztül.

A „korona és kard“ jelenet

Rövidesen meg is halt. Apja helyét Béla foglalta el, nekik pedig anyjával, Anasztázia királynéval és az ő pártjukon álló udvari emberekkel Henrik* német császárhoz kellett menekülniük, kinek 11 éves nővérét, Juditot még akkor eljegyezték vele, mikor először koronázták meg.

A haldokló emlékezett rá, hogy nagybátyja, Béla kegyes volt hozzájuk, hagyta őt és híveit családostól épségben elmenni, meghagyta javaikat, nem állt bosszút. Pedig apja, András megölette volna Bélát, ha a próbatételkor a kard helyett a koronát választja.

Aztán nagybátyja életének és rövid királyságának utolsó napjai is szerencsétlenül alakultak. Henrik, a német-római birodalom császára nem fogadta el a Béla által felajánlott szövetséget és barátságot, megtámadta a magyar királyságot, átkelt a gyepekön**, megostromolta Mosont, és el is foglalta. Ezzel egy időben Bélát súlyos baleset érte: dömsödi kuriájában rászakadt a fatrónus, s félholtra zúzta. Mikor megtudta Moson elestét, erejét veszítve életét is veszítette. Fiai, Géza, László és Lampert elhagyták az országot, lengyel földre menekültek. Így került sor az ő – akkor tízéves gyerekember – második megkoronázására, és egyben a Judittal való házasságának megkötésére.

Milyen nagy volt az öröm a családjában, a környezetében hű emberei között! Az ő bőkezűsége folytán a német uralkodó és seregeinek vezérei kincsekkel elhalmozva tértek haza. Egyikük – a had tényleges vezetője – Ottó bajor herceg, aki őt édesanyjával birtokára fogadta, Anasztáziától a hunok egykori királyának, Attilának a kardját*** kapta meg. Micsoda idők voltak azok!

A legyöngült, erőtlén Salamon elfáradt, lassan elszenderedett. A hozzá belépő egyik szerzetes már csak a sípoló, levegőért kapkodó nehéz lélegzetvételét hallhatta. Óvatosan letette a fatányért a hozott eledellel, s halkán kisonva becsukta maga mögött a cellaajtót.

* IV. Henrik német-római császár, aki 1056-ban hatévesen került a trónra.

** gyepek - a nagybirtokok és az ország határai

*** A kard csak a német hagyomány szerint Attila kardja. Valószínű a bécsi udvari kincstárban őrzött, Nagy Károly kardjaként ismert díszes fegyverről van szó. Ez az aranyveretes szablya X. századi magyar ötvösmunka, eredetileg egy magyar vezér vagy fejedelem fegyvere lehetett.

(folytatjuk)

Takács Felícia

Petúnia (Petunia)

Az egyik legkedveltebb egyéves dísznövény. Májustól a fagyok beálltáig nyílnak trombita formájú, egyszerű, félig vagy teljesen telt, sima, hullámos vagy szeldelt szélű virágai. Tavasszal az üzletekben cserepes petúnia is kapható.

Ha saját magunk állítunk elő palántát, akkor a magot márciusban vessük el szaporító ládába, amit az ablakba helyezünk el. A kis palántákat cserépbe ültessük szét. Meleg tavaszi napokon napos helyen óvatosan eddzzük. A fagyok elmúltával ültethető a szabadba. Kertbe, szegélybe és sírokra az egyszerű virágú, bokrosan növő, kb. 20 cm magas törpe petúnia való. Erkélyládába, virágtartóba magasabb fajtát válasszunk. A csüngő petúniák hajtásai 90 cm-re is megnőnek. Ezek függesztett virágtartókba, erkélyládákba, magasan lévő tálakba való.

A telt virágú fajták érzékenyebbek, mint az egyszerű virágúak. Ezeket védetlenebb helyre kell ültetni. Napos helyet és tápanyagdús, humuszos talajt igényelnek. Az edényekben a földet ne hagyjuk kiszáradni. Június végétől kéthetenként tápoldatos vízzel öntözzük. A magot érlelő növények virágzási hajlama csökken, ezért az elnyílt virágokat szedjük le.

Major Erzsébet

Huhogók

Igaz a mondás, hogy a téma a földön hever, csupán észre kell vennünk, és le kell hajolnunk utána. Ez az oka annak, hogy megpróbálom szavakba önteni gondolataimat, amelyek bennem munkálnak.

Szóval, egyik nap a felső iskolában a román tagozatos kolléganőm azzal fogadott, hogy van egy jó ötlete azzal kapcsolatban, hogyan lehetne vonzóbbá és elviselhetőbbé tenni a sivár iskolaudvart. Jobbnál jobb dolgok jutottak eszünkbe. Kapóra jött, hogy éppen akkor takarította a polgármesteri hivatal az úttetek szélét. Ötletünket az iskola vezetősége is támogatta, sőt ígéretet kaptunk arra is, hogy segítenek nekünk a megvalósításban. Ettől felbuzdulva hoztunk elhasznált autógumikat, melyek virággyásként szolgálhatnak. Az út széléről összetakarított földből a polgármester úr vitetett az udvarra egy pótkocsival. A gyermekek nagy lázba jöttek, s még ők voltak azok, akik biztattak minket is, hogy minél előbb fogjunk hozzá az udvar szépítéséhez. Szerszámokat, virágpalántákat, oltásokat, díszfenyőfákat és virágmagvakat hoztunk, s amennyire csak lehetett rendbe szedtük a portát. Igaz, korántsem mondhatjuk, hogy tökéletes munkát végeztünk, amiért meg is kaptuk az alapos kritikát, de ez nem szegte kedvünket. Kissé ugyan rosszul esett a bíráló, főleg mert rájöttünk, hogy olyanok szájából hangzott el, akik az egyéni érdeket a közérdek fölé helyezik. (Itt jegyzem meg, hogy amit tettünk, az nem anyagi térítés reményében történt, csupán önszorgalomból.) Jól esett volna, ha a kívülállók nem csak a hibákat veszik észre és nagyítják fel, hanem meglátják a munkánkban a jószándékot, az értelmet, és inkább lelkesítenek, mintsem a kedvünket szegjék. Tudjuk, hogy még sokat kell tennünk, de ahogy a kisgyermeknek is az első lépései bizonytalanok, tapogatózóak, részünkről is ez még csak az első lépés volt.

Remélem, hogy majd követnek bennünket lelkes ifjak, akiknek a sivárság sérti a szemét, s tesznek is majd ellene. A „huhogók“ pedig csak huhogjanak tovább, ha lesz, aki meghallgassa őket.

Bordás Edit

A paprika

A paprika sok C-vitamint tartalmaz. Ezért nyersen kellene többet ennünk belőle, legalábbis akkor, amikor szezonja van. Nyáron a C-vitamin, télen a porpaprika A-provitaminja fontos a szervezetnek. A porpaprika a magyaros ételek elválaszthatatlan alkotó része. Izgatja a nyálkahártyát és helyi vérbőséget okoz, segít az emésztésben.

A friss zöldpaprika fogyasztása szünteti a foghúsvérzést, fogínysorvadást, csökkenti a krónikus fáradtságot, kimerültséget. Késlelteti a mozgásszervi betegségek kifejlődését, a csontok, ízületek kopását.

Aki sok paprikát fogyaszt, egészségesebb az átlagembernél, szívósabb, hosszabb életű és temperamentumosabb. Hatóanyagai felmelegítik a vért, élénkítik az anyagcserét. Trombózis gátló hatása van. Megelőzhető általa az érlemeszesedés. Az emésztést könnyíti. Kúraszerűen ízületi bántalmakra, csontkopásra íróval együtt fogyasszuk! (Néhány paprikát lének préselünk, és ezt hozzákeverjük az íróhoz, napközben iszogatjuk kortyolva.)

A paradicsom

A paradicsom sok C-, B1-, B2-, B6-, E-vitamint, ezenkívül pantotin savat, biotint, vasat, cinket, mangánt, fluort tartalmaz.

A nyers paradicsom állandó fogyasztása megvédi a krónikus betegségektől. Erősíti az immunrendszert, jó a reumára, és a köszvény ellenesere is. A népi gyógyászat még máj- és gyomorbetegségekre is ajánlja, valamint vesebántalmakra és vizenyőre.

Mivel aktivizálja a sejteket, ajánlott fáradtságra, kimerültségre (különösen tavasszal), foghúsvérzésre, látás- és hallászavarokra. Tisztítja a szervezetet, eltávolítja a férgeket, a salakanyagokat.

Az éretlen zöld paradicsom mérgező, ezért lehetőleg éretten, pirosan fogyasszuk. (A savanyúságnak eltett zöld paradicsom az ecetben elveszíti mérgező hatását.)

Kovács Márta Ildikó

Köszönjük, iskolánk!

Mottó:

*„Egy verssort keresek, mely zenéljen,
kétezer év múlva is fényeljen, éljen,
hirdesse a nagy kort, hol nem történt egyéb,
csak ember lett az ember.“ (Bartalis)*

Június a ballagások és vendiák-találkozók hónapja. A ballagók a

nagy útra készülődve emlékeznek diákéveikre. Mi, visszatérő vendiákok pedig 25 év távlatából emlékeztünk az együtt eltöltött diákévekre. Néhai Molnár Benjámin 30 vendiákja közül 23-an találkoztunk egykori iskolánk otthonossá varázsolt folyosóján és osztálytermében.

Emlékezetes marad számunkra Bódizs Irén egykori aligazgató, „tisztelbeli oszi“ visszaemlékező osztályfőnöki órája, és az az ünnepélyes fogadtatás, amelyben részünk volt Ozsváth Ilona tanárnő és osztálya jóvoltából. Helybeliek és idegenből hazatért osztálytársak feledhetetlen élménnyel lettünk gazdagabbak, és büszkéek egykori iskolánkra, mely most is az otthon melegével várt és fogadott.

Köszönjük! Gecse Sándor

ifi oldal

A postás kétszer csenget

Az utolsó kicsengetéssel a Kraszna újság szerkesztőségétől is búcsút vesznek tizenkettedikes lapkihordóink. Önzetlen és lelkes munkájukért ezúton is szeretnénk hálás köszönetet mondani abban a reményben, hogy a jövőben is magukénak érzik majd a lapot, és lehetőségeikhez mérten támogatják, népszerűsítik lapunkat.

A szerkesztőség

Szöllösi Ibolya Farkas Éva Dimény István János Jutka Kulcsár Erzsébet Jónás Csilla

Német Klára Kocsis Erzsébet Kocsis Ilona Sólyom Klára Dézsi Sára Kovács Nóra

Édesanyánkat ünnepeltük

Meleg, napsugaras tavaszi nap, a gyönyörű május első vasárnapja, s ki ne tudná, hogy Anyák Napja. Ezen a napon minden gyerek igyekszik meglepni édesanyját szíve mélyéből fakadó meleg, nyájas szavakkal, pár szál virággal, vagy éppen egy csekély ajándékkal.

Jelesebbé, emlékezetesebbé tette a közös ünneplés. A református templomban a délelőtti istentiszteleten a Nőszövetség, az ifjúsági énekkar, valamint a Gyöngyvirág kórus dal- és költeménycsokorral tette szebbé a napot.

Ugyancsak vasárnap délelőtt került sor a katolikus templomban a méltó ünneplésre. A műsort összeállította és betanította Oláh Magdolna igazgató-óvónő.

A baptista egyházhoz tartozó gyerekek Borzási Anna, Pap Tímea, Bódizs Magdolna vezetésével készültek fel az ünnepre s adták át sajátkezűleg készített ajándéukat, énekeltek el köszöntő énekeiket, mondták el verseiket az istentisztelet előtt.

Délután a kultúrotthonban folytatódott az ünneplés az I-IV. osztályosok műsorával. Minden gyerek ünneplőbe öltözve, kezében virágcsokorral érkezett. Megtelt a kultúrotthon, és elkezdődött a műsor. Az I. osztály énekekkel köszöntötte az édesanyákat, a II. osztály költemény- és dalszövegekkel, anyáknapj jelenettel és zenés tornával a harmadikosok, míg a negyedikesek dalokat, költeményeket, zenés tornát adtak elő. Egy héttel később Bordás Edit osztályfőnök vezetésével az VI. D osztály jelentkezett nagy sikert arató műsorával. Így szerették volna megköszönni az anyukáknak, nagymamáknak a türelmet, a fáradozást, fel sem lehet sorolni, hogy mi mindenért lehetnek hálásak az édesanyáknak a gyerekek.

Istenhez fohászkodva, értük imádkozva Móra Lászlóval együtt kérem: Aki a virágnak kibontod a szirmát, / Aki óriássá neveled a kis fát, / Aki a harmatot a fűre leheled, / Aki a zord telet tavaszba temeted, / Aki örök Ura a nagy világnak, / Áldd meg jóssággoddal az Édesanyákat!

Pap Tímea

Te rongyos élet!

avagy

Égígérő panaszok az iskolapadból

Szerda van, gyönyörű reggel – lenne, ha nem közgazdórán fonnyadoznék, hanem egy jó kis sátorban, valahol a világ másik végén. De hát én itt ülök, nyugi, csak fizikálisan, mert én kérem minden más vonatkozásban messze járok.

Épp az EU-ról beszél a tanár úr... magában, mert mi – nem csak én – teljesen kiszáradtunk, elszáradt az agyunk tanáraink heves, tanítani próbáló hegybeszédétől. Na, elismerem, igazuk van, de ezt meg ne mondják nekik, mert abból mindig ilyenek sülnek ki, mint: „Hát, én csak jobban tudom, öregebb vagyok!”, vagy „Fiaim, én nem ma születtem!”. Hát, lehet... de mi sem ma születünk, ez viszont őket nem érdekli.

Már dél van. Az EU rég visszavonult a közgazdász könyv tágas oldalainak egyikére. (Maradna ott!) Most éppen keringünk – artériák, vénák... kész útvesztő; szívből ki, szívbe be – bele lehet bolondulni. Hát még azok a vázlatok a könyvben: szegény hapsik, ezek a ronda firkászok csak a körvonalaitak meg valami kék vonalakat hagytak belőlük – ez nem szemléltetés, ez kérem emberkínzás!

Most, hogy így elsírtattuk a bioszöveget, térjünk valami rettenetes érdekes dologra: függvényábrázolás. A mi közgazdórán elsorvad az agyunkban a függvény egyenlő a függőnnyel. Hát igen, sosem voltunk nagy matekesek... aszimptotta, taszította, nálunk egyre megy. (Örülhettek, matekesek! Mi nem vagyunk konkurencia!) A tanár úr kiborult tőlünk. Szerinte sem vagyunk nagy matekesek. Ez az egy dolog, amiben tökéletesen egyetértünk.

Ezt a hatalmas összhangot az angolóra töri meg. Le vagyunk sújtva... a normális ember ilyenkor élvezzi az ebédet, a desszertet, mi pedig nyelünk nagyokat így, fél három körül. Senki sem figyel a tanármőre. Szegény, ő is éhes lehet... olyan merengő őszinteséggel bámul ránk. Talán nem is lát már minket: vagy ő szállt el, vagy mi sorvadtunk bolháká. Na, igen, mit várnak egy bolhaagtól? A legkevesebbet: egy csodát.

3... 2... 1... 0 és kilövés! Vagyis kicsengettek. Nehogy azt higgyék, hogy csak engem gyötör az agytekevénység-sokasodás fájdalom, rajtam kívül ott az egész iskola!

Jaj, tányér... még üresen is meg tudnám rágcálni... vagy mégsem? A fáradságtól az sem érdekel, mit eszem, csak egyek, mert így nővök nagyra. (Ezt én nem hiszem, pedig elkelne...)

Miután nagyra nőttem attól a finom valamitől, amivel anyu várt – ideje nekiülni a holnapi napnak. Jézusom, hét óram lesz! Na, lássuk csak?! Fizika... (jaj!), torna... (egék!), kémia... (anyám!), biosz... (meghaltam!), német... (már felkeltem!), angol... (na, alakul!), vallás... (7. óra, ez egy rossz vicc?) Elsíratom magam egy kicsit, aztán irány művelődni! (Mintha az akasztófára kúsznék föl!)

Nem is így kell ezt csinálni! Mindig a jó oldalát kell nézni a dolgoknak: ha több tantárgy van, lehet válogatni. (Jézusom, én írtam le ezt? Ilyet anyu mond. Mégis van gondolatátvitel? Agyelvelet biztosan van.)

Ecem – pecem – fizika! Halálosan érdekes fénynyalábokat boncolgat a könyv – dög unalom. Polimerizáció... jelszavunk: „világ molekulái, egyesüljete!” – és már megint ott tartunk, ahol a madár sem jár. Ki nem találják? én kérem, még mindig keringek. Szívbeli artériába, vénába, szívbé, mert mindennek megvan a maga rendje és módja, és mert én hallgatok a tanárnőre. (Már megint elbolondultam!)... igen... aorta... tüdőér... agyér... (olyan álmos vagyok)... egér... sügér... (azt hiszem belealudtam! Ezt a szégyent!)

Anyu pár óra múlva felköltött. Ráébredtem a bús valóságra... már megint beleszunnyadtam a keringésbe... de remélem Önök megbocsátják nekem.

Gherman Cristina

Parázs van, csak legyen, aki felélessze

Pünkösöd vasárnapján a IX. B osztály nagy izgalommal várta, hogy szórakoztató műsorára begyűljön a közönség.

A délután 6 órára meghirdetett előadásra szép számmal összegyűltek véleménye szerint „ide érdemes volt eljönni“. A lelkes csoport a vártnál is nagyobb sikert aratott jeleneteivel, paródiáival, humorával, énekszámával. Különösen sikeres volt Dimény Levente és Boga Erzsébet énekszám, de nem sokkal maradt mögöttük a Pap Szilvia, Sólyom Krisztina és Boga Erzsébet alkotta dalcsoport, és Mitruly Katalin sem. A lányok modern táncát Seres Klára tanította be, zongorán kísért Gherman Cristina – mindkettőjüknek köszönet a közreműködésért.

Köszönetet érdemel Luka Albert István (Berci) és Hajas Zsolt, akik a zenei hangszereléssel foglalkoztak, egyúttal mindkettőjüknek sikeres érettségi vizsgákat kívánunk. Szorítunk nektek, fiúk!

Dimény Istvánnak és Szőlősi Tibornak a műsor technikai feladatainak megoldásáért mondunk köszönetet.

Végül, de nem utolsó sorban osztályfőnökünket, Kovács Máriát illeti hála. Ő szervezte, fogta össze, irányította a szereplőgárdát, a kisegítőket.

Ő élesztette fel a paraszat.

Kovács Ibolya IX. B

Egy derűs történet margójára

A Kraszna májusi számában derűs történetet olvashattunk Mitruly Miklós tollából *Megrémítő feltámadás* címen. Akkor magam sem gondoltam, hogy a derű borúra vált, s a történetnek folytatása lesz.

A piacon szólított meg a 75 éves lelkes olvasónk és adatközlőnk, Filep Ferencné Német Berta néni, s kiegészítette a történetet.

Az orosz csapatok Krasznára érkezése előtt történt egy nappal, 1944. október 16 vagy 17-én. (Nem biztos benne, hogy Krasznára 17- vagy 18-án vonultak be, csak azt tudja, hogy keddi nap volt.) Előtte való vasárnap még kint voltak a mezőn, mikor a magyar honvédek Somlyó felől vonultak vissza az oroszok nyomására. Egy magyar tiszt még oda is kiáltott a bámszkdó lányoknak: „Ej, lányok, nem tudják, mi vár magukra!“

A Csucsai úton kapták a bombatámadást a visszavonuló katonák, a sebesülteket a volt járásbíró, az egykori óvoda épületében berendezett hadikórházba vitték (a mai kórház mellett). Itt halt meg három honvéd, akiket aztán az óvoda kertjében temettek el. Az akkor 18 éves Berta néni részt vett a temetésen, még koszorút is vittek a sírra. Megőrizte emlékezetében a történeteket Bekő Ferencné Haraklányi Ilona és Tóth Ambrusné Szígyártó Ilona is.

Berta néni arra is emlékezik, hogy a sírt két alszegi ember, Szígyártó János és Cseke Lajos ásta meg. Egyetlen sírt, mert a három honvédet köpenybe csavarva egy sírba temették szertartás nélkül a katonatársaik. Zemplén megyeiek voltak, s kettejüknek a neve is ismert: Pásztor Károly, Barát József – a harmadik névtelen.

Fiatalférfiak voltak, egyiküknek talán hat gyermeke volt. A temetéssel sietni kellett. Koporsóácsolásra, szertartásra nem volt idő. Talán egy Miatyánk hangzott el az elföldelés előtt...

Vajon tudott, tud valamit róluk a családjuk? A fiáról az édesanya, férjéről a feleség, apjáról a hat gyermek?

Pár napja olvastam, hogy a magyar hadügyiek keresik a II. világháború eltűntjeit, elesettjeit.

Mit tehetnénk érettük, emlékükré?

Takács Felícia

Egyik szemünk sír...

2001 májusában utolsó útjára kísértük:

Boga Ambrust, meghalt május 1-én, élt 87 évet
Vincze Erzsébetet, meghalt május 1-én, élt 59 évet
Cseke Bertát, meghalt május 3-án, élt 68 évet
Nyeste Sándort, meghalt május 13-án, élt 90 évet
Szűcs Zsuzsát, meghalt május 13-án, élt 71 évet
Pap Erzsébetet (Ráton), meghalt május 27-én, élt 74 évet

Pihenésük legyen csendes.

Ezüton nyilvánítjuk őszinte részvétünket a gyászoló családoknak.

...a másik nevet

2001 májusában születtek:

Budai Csaba és Katalin leánya, Lídia Krisztina május 11-én
Pap Árpád és Krisztina fia, Róbert Árpád május 29-én

Boldog, hosszú életet kívánunk az újszülötteknek, szüleiknek pedig erőt, egészséget a nevelésükhöz!

2001 májusában esküdtek örök hűséget egymásnak:

Vacea Claudiu Nicolae és Pe^otean Camelia Maria május 5-én
Dimény Árpád és Nagy Ida május 11-én
Cseke Bálint és Balla Márta május 16-án

Bárányi Tibor és Fazakas Emilia Daniela május 25-én

Hosszú, boldog házasságot kívánunk!

Képességvizsga 2001

Az elmúlt hét országszerte a kisértségi (képességvizsga) jegyében zajlott – krasznai viszonylatban is így történt. Az utolsó kicsengetés és az első vizsganap közötti időszak az előkészületekkel, szervezéssel és vizsgalással telt. Kraszna-járásból 184-en iratkoztak be az első igazi vizsgára, de közülük ötven nem jelentkeztek, egy tanuló pedig a román vizsga után jobbnak látta kiszállni a harcából. Az összes próbán résztvevő 178 nyolcadikosból az első eredményhirdetés után 119-en vették sikeresen az akadályt, 59-en pedig az „elégtelen“ (respins) jelző birtokosai lettek.

A helyi és a megyei fellebbezésre jelentkező 21 tanuló közül 7 tanuló járt sikerrel, egy közülük csupán az osztályozást kifogásolta, így a sikeres vizsgázók száma végül 125-re nőtt. A körzet legeredményesebb tanulója a felsőszei (Sâg) Tuns Septimiu Claudiu lett 9,07-es átlaggal, az első krasznai tanuló pedig a 10. helyen szerepelt: Boga Erzsébet 8,44-es átlaggal.

A helyi iskolából 13 román tagozatos és 52 magyar tagozatos tanuló iratkozott be a kisértségre, közülük hárman nem jelentek meg, egy tanuló pedig csak az első vizsgára jött el. Az eredményhirdetés első mérlege szerint a 61 vizsgázó tanuló közül 30-an sikeresen vizsgáztak (szűk 50%), a fellebbezés után viszont újabb három gyerek örülhetett az izgalommal teltített sikernek.

Az osztályonkénti kimutatás szerint a VIII. A 13 tanulója közül 10, a VIII. B. 27 tanulója közül 15, a VIII. C. 25 tanulója közül pedig 8 tanuló vette sikeresen az akadályt. A román tagozaton Săutea Angela Florina bizonyult a legeredményesebbnek 7,92-es átlaggal. A VIII. B-ben a már említett Boga Erzsébet 8,44-es átlaggal, a VIII. C-ben pedig Sabo Hermina Erzsébet lett az első 7,36-tal.

A sikertelen vizsgázók többsége körzeti és helyi viszonylatban a román nyelv és irodalom írásbeli vizsga áldozatai.

Ballag már a „vendiák“...

Oláh Miklós

Súg-lyuk

- Miért támogatja a román kormány – Krasznán is – a romániai tanintézetekben tanuló határon túli román diákokat?
– Azért, hogy élőben tanulmányozhassák a magyarországi státustörvényt.
- Kik idegenkednek a külhoni státustörvénytől?
– Azok, akik belhoniként is státusnélkülinek érzik magukat.
- Miért értékeli C. V. Tudor és Gh. Funar eltérően a kutya-törvényt?
– Azért, mert szerintü(n)k egyik KUTYA, másik EB.
- Miért csukta be a kolozsvári polgármester tanácsosai előtt a féregtelenítés alatt álló gyűlésterem ajtaját?
– Azért, hogy kiválóságát hangsúlyozva egyedül élvezhesse a féregtelenítést.
- Mi után kutatnak a polgármester régészei Kolozsvár központjában?
– A római kori életszínvonal után.
- Miért nincs Kolozsvárnak KÖLTSÉG-VETÉSE?
– Azért, mert a polgármesternek ELLEN-VETÉSE van.
- Milyen kupát nyert a krasznai ificsapat?
– INTER-etni-KUS(S!) (el)VÁNDOR(olt) serleget.

SZI-MI

Célkeresztben...

Gyakori jelenség – randevú, randalírozás, száguldás bizonyára, majdnem repülés – a kerékpározás a járdán. Nemcsak apró gyermekek, hanem nagyobbak – immár felnőttek (csak testben... kevésbé értelemben!!!), de éppen a nagyobbától tanul mindig a kisebb.

Még nincs tudomásom ilyen közlekedési balesetről Krasznán, de különböző statisztikák erről is tanúskodnak. Mikor értik meg végre ifjaink és szüleik ennek balesetveszélyét? Elég egy felnőtt vagy egy gyermek önkéntelen kilépése az utcakapun a járdára, és elkerülhetetlen az ütközés. Nyomorékká tehet, de halálos is lehet.

A kerékpározás helye az úttesten van a törvény szerint, vagy biciklijárdán, csak ez még nincs „látótávolságunkban“.

Javasolom a helyi közigazgatási hatóság és a rendőrség szigorú fellépését. Amíg nem történik baleset. Most előzzük meg! Akkor lehet, késő lesz!...

* * *

– Elejtettél valamit, kiskomám – szoltam a minap Jancsikának, vagy bárkinek.

– Csak egy papír... – legyintett meglepetten a megszólított, s a legnagyobb természetességgel ment tovább, s majszolta nyugalommal – a száját és környékét alaposan összekelve – az édességet.

Csak egy papír?... ha minden járókelő „csak“ egy papírt ejtne a járdára, amit tovább repítene a szél a sánca vagy az úttestre? De az elejtett, eldobott papír – szemét, és meghatározott helye van és kell lennie akár otthon, az utcán, az iskolában vagy az óvodában.

Tanintézeteinkben – tudtommal – folyik ilyen irányú szoktatás, oktatás. Hassunk oda közösen, hogy járdánk, utcánk ne legyen szeméttel!

Még „csak“ egy papírossal sem!

Vér István

Főzősarok

„Jól lakhatunk fatáliból is“
„Egy fehér kenyéرنél jobb két barna“
(közmondás)

Gyors, aránylag olcsó, egyszerű vacsorák:

Szalonnás burgonya

Apróbb szemű újburgonyát megtisztítunk, sós vízben (a fővő vízbe tesszük) megfőzzük. Leszűrjük, és beleforgatjuk 10-15 deka apróra vágott füstölt szalonna zsírjába. A pirosra piritott porcöt azonnal a tetejére szórjuk, s melegen tálaljuk cukros salátával. (Kuktában a betétre halmozzuk a burgonyát, a mennyiségtől függően 2-4 deci vizet öntünk alá, s a jelzéstől számított 5 percig főzzük.)

Változata: 1 kg burgonyából margarinnal kikevert pürét készítünk. A tepsi alját megkenjük 2 gerezd fokhagymával, egy kanál vajjal vagy olajjal, s behintjük apróra vágott füstölt szalonnával. Belesimítjuk a burgonyapürét, tetején elosztunk egy kanál vajat, majd behintjük 10 deka apróra vágott szalonnával. Sütőben pirosra sütjük.

Tejfölös újburgonya

3 evőkanál olajon világosbarnára piritunk 2 szél apróra vágott újhagymát, meghintjük késhegynyi piros paprikával és hozzáadunk egy kiló megtisztított újburgonyát (ha nagyok, félbe vagy négybe vágjuk). Megsózzuk, és nagyon kevés vízzel, fedő alatt, időnként megkevergetve puhára pároljuk. Ha megpuhult, közé keverünk 2 deci tejfölt, 5-6 nyolcra vágott tojást, végül nagyon finomra vágott petrezselyemzöldet. Ezzel már nem forraljuk, csak átmelegítjük. Salátával könnyű, ízletes nyári vacsora.

Tepsis krumppli (Balaton-környéki paraszt étel)

Személyenként 3-4 burgonyát meghámozunk, vékony szeletekre vágjuk, ízlés szerint sózzuk, s tepsibe lerakjuk. Vöröshagymát vékony karikákra vágunk (aki nem szereti a hagymát, anélkül, csak zsírral öntse le), zsírban vagy olajban világosra pároljuk, majd piros paprikával megszórruk, s a burgonyára öntjük. Ha tartalmas ételt akarunk, bevagdalt szalonnaszeleteket, kolbászkarikákat is tehetünk a burgonya közé. Virslivel, lengyelkolbásszal, szafaládával is készülhet. Lehúzzuk a műanyag héjat, s a virslit rézsútosan bevagdadjuk, s a burgonyára tesszük. Így a virsli zsírmentes marad, s „kinyílik“. Bármilyen savanyúsággal tálalható.

Jó étvágyat kíván:

Takács Felícia

Nem adom kölcsön a szívem!

Július 22-én, vasárnap 20 órától Kraszna és az érdeklődő zenerajongók vendége lesz a népszerű magyarországi énekes, **BALÁZS PALI**. Erdélyi turnéja krasznai koncertjén **Kristóf Katalin** társaságában szórakoztatja a szerelmes szívekhez szóló dalaival rajongóit.

Ő nem adja kölcsön a szívét, mi pedig a hangulatot. Gyere el Te is a bulira! Jegyek elővételben ifj. Székely Gyulánál.

A szervezők

Köszönet

Ezúton mondok köszönetet az 1. számú óvoda vezetősege és óvodásai nevében **BÁNYIK BÉLA** és **VINCZE FERENC** vállalkozóknak az anyagi támogatásért, **BÁNYIK CSABÁNAK** pedig a gyermeknap édességeikért.

Oláh Mária Magdolna, igazgató-óvónő

Tanácsi beszámoló

A május végére tervezett ülést a költségvetés késése miatt a helyi tanács június 6-án tartotta meg. Fő napirendi pontja a helyi költségvetés elosztása volt. A gyűlésen részt vett Csóka Tibor alprefektus, Tăma° Pompiliu és Pap Sándor, a Megyei Tanács Pénzügyi Bizottságának tagjai is. A megelőző bizottsági ülésen már lényegében megtörtént a végpusztuláshoz sok, élni belőle viszont kevés pénzösszeg elosztása, így a tanács különösebb vita nélkül fogadta el a bizottság javaslatát.

A bevételek növelése céljából nagyobb hangsúlyt kell helyezni a helyi források jobb kihasználására, hangsúlyozta Pap Sándor megyei tanácsos, a helyi RMDSZ elnöke. Beszélt az adócsalások és az engedély nélküli munkavállalások csökkentéséről, a Fibrex krasznai adózásáról stb. *imon Iosif iskolaigazgató a sportterem, a föld- és erdő visszaszolgáltatásának kérdését vetette fel.

Csóka Tibor alprefektus válaszában a földek és erdők visszaigénylését az okiratok létezéséhez köthette, melyek nélkül kivitelezhetetlen a visszaigénylés. A sportterem építésével kapcsolatban javasolta egy jól megszerkesztett és megalapozott indoklással alátámasztott előtanulmány beterjesztését.

A beruházások és pályázatok kivitelezéséhez előnyös lenne egy felkészült ember alkalmazása, mivel az állami és nemzetközi támogatási összegek megnyeréséhez elengedhetetlenek lesznek a szakszerűen megírt pályázatok.

Tăma° Pompiliu a megyei tanács elképzeléseit tolmácsolva hangsúlyozta, hogy a költségvetési kiegészítés a helyi jövedelmek megvalósításának is függvénye. Azok a községek részesülnek költségvetési kiegészítésben, amelyek jól kihasználják helyi jövedelemforrásaikat, begyűjtik a helyi adókat és illetékeket.

Pop Imre polgármester kitért a helyi erőforrások jobb kihasználásának módozataira, mellyel a község előtt álló gondokat szeretné enyhíteni. Szeretné, ha a lakosság is támogatná beruházási elképzeléseit, melynek első számú kérdése a csatornázás megvalósítása. Nagyon fontos, hogy egy esetleges véleménykutatás egybehangzó legyen a vezetőség elképzelésével, mert így nagyobb az esély a támogatásra.

A megyei tanács 2001. május 24-én hozott határozata alapján Kraszna 2001. évi költségvetéséhez 12,5 milliárd lej kapott: 5 milliárd szociális tevékenységre, 0,7 milliárd a helyi költségvetés kiegészítésére, 6 milliárd tanügyi tevékenységre és 0,8 milliárd a fogyatékosok támogatására. A fenti összeg kiegészül a saját jövedelmekkel: a különleges bevételekkel és a támogatásokkal:

- 1,2 milliárd lej - helyi bevételek
- 3 milliárd lej - beruházások
- 0,7 milliárd lej - jövedelmi és fizetési adók

A tervezett jövedelmek és a megyétől kapott összeg segítségével a következő kiadásokat tervezik:

- végrehajtó hatóság:	1.395.770.000 lej
- tanügy:	6.388.619.000 lej
- községi könyvtár:	82.000.000 lej
- öregotthon:	5.000.000.000 lej
- szülési juttatás:	15.000.000 lej
- sürgősségi segély:	10.000.000 lej
- fogyatékosok támogatása:	800.000.000 lej
- közszolgáltatás és lakásfejl.	283.000.000 lej
- szállítás, távközlés:	25.000.000 lej
- tűzoltók:	250.000.000 lej
- vezetékes vízrendszer	3.000.000.000 lej

Az önálló egységek költségvetése:

- kultúrotthon:	100 millió lej
- községgazdálkodás	500 millió lej
- piac, vásár:	350 millió lej
- legelők:	80 millió lej
- éjjeliőrök:	90 millió lej

Egyelőre fedezetlenek a IV. évnegyed egyes kiadásai.

Oláh Miklós

Sikeres foci

Június 10-én véget ért a 2000-2001-es megyei D osztályú focibajnokság, melynek **ifjúsági bajnoka a helyi középiskola Liceul Crasna csapata**. A vasárnapi zárómérkőzésen látványos játékkal a bajnokjelölt 5-4 arányban győzte le a zilahi Chimia ificsapatát.

Az Inter Cizer ifjúsági csapataként szereplő Liceul Crasna győztes csapata: Ro°ca Petru kapus; Piscoi Adrian, Ilie° Cornel, Alb Marius, Bonþe Ioan, Bonþe Florin, Cudur Daniel, Székely Zsolt, Kovács Sándor, Szécsi Tibor, Bálint Attila mezőnyjátékosok. Tartalékjátékosok: But Adrian, Bonþ Marian, Bonþ Cristian, Piscoi Dorin. Góllövők: Bálint Attila (2), Szécsi Tibor (2) és Székely Zsolt (1). A bajnokság során a zárómérkőzés góllövői voltak a krasznai csapat legeredményesebb játékosai is.

A két éve elkezdett csapatépítés eredményessége a játékosok kitaró munkája mellett nagyban köszönhető a csapat vezetőinek, szervezőinek: *imon Iosif, Tódor Gábor igazgatók, Tomescu Anton, Birtalan Attila és Moisa Andrei edzők céltudatos munkájának.

Sajnálatos módon a csapat anyagi fenntartásának bizonytalansága miatt a csapat az Inter Cizer felnőtt csapattal való kényszerházasságra szorult, mely az eredmények ellenére vadházasságnak bizonyult. Bár az anyagi háttér biztosításában nem mutatott túlbuzgóságot az Inter vezetősége, a bajnokcsapatnak járó trófeát és díjat a „szemfülesség” és „jogosultság” jegyében elmulasztotta és kisajátította. Hogy hogyan tovább? Egyelőre a jövő titka.

Reméljük, hogy az elért eredmények, melyekhez csak gratulálni tudunk, nem maradnak folytatás nélkül.

Oláh Miklós

Értesítés

A helyi RMDSZ vezetői és önkormányzati képviselői **minden szerdán du. 7-9 óra között** várják mindazokat, akik panaszaikra és gondjaikra megoldást szeretnének találni.

Az RMDSZ elnöksége

Apró-cseprő

Eladó gázpalack, porszívó, Singer varrógép, televízió, villanymotoros kukoricadaráló, ágynemű és különböző ruhaneműk. Érdeklődni lehet Mátyásnénál, Kraszna 1420-as házáson.

L

A **Legato** csavaráru és rögzítőelem kis- és nagykereskedés Krasznán is várja vásárlóit a volt szövetkezeti élelmiszerüzlet helyén nyílt üzletben.

Kiadja a PRO CRASNA Alapítvány, Crasna nr. 442.

Főszerkesztő: **Oláh Miklós**. A lapszámot összeállították: Oláh Miklós és Takács Felícia. Számítógépes szerkesztés: Kállai Katica

Szerkesztőség: KRASZNA loc. CRASNA nr.12 jud. SĂLAJ cod. 4742. E-mail: kraszna_ujsag@yahoo.com

Internet: www.kraszna.sphosting.com Honlap szerkesztő: Vékás Albert

Nyomatás: S.C. Color Print S.R.L. 4700 ZALAU str. 22 Decembrie nr. 66. tel/fax: 060-661752.

A névvel vagy névjeggyel ellátott íráskért szerzőik felelnek, azok nem mindig tükrözik a szerkesztőség véleményét is.